

Zator, 04.08.2016

Spotkanie w sprawie utworzenia PZO dla obszaru Natura 2000 „Wiśliska” PLH120084

W spotkaniu wzięło udział 14 osób (wg listy obecności). W pierwszej części spotkania p. mgr Katarzyna Paciora z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie wygłosiła referat na temat Natury 2000, zasad ochrony przyrody przyjętych w tym projekcie oraz omówiła zasady tworzenia Planów Zadań Ochronnych (PZO) lub Planów Ochrony. Po krótkiej przerwie dr hab. Tadeusz Zajac, koordynator PZO, wygłosił referat na temat uwarunkowań utrzymania walorów przyrodniczych występujących na obszarze "Wiśliska", zwracając uwagę szczególnie na kwestie hydrologiczne, jako stanowiące podstawę utrzymania chronionego siedliska. Po wystąpieniu rozpoczęto dyskusję.

Przedstawiciele gminy oraz zarządzającego obszarem Koła Wędkarskiego zwrócili uwagę, że najistotniejszą sprawą dla utrzymania dotychczasowych stosunków wodnych, ważnych z punktu widzenia ochrony obszaru, jest udrożnienie przepustu na wale Bachówki (Potok Spytkowski). Obecnie wysoki poziom zamulenia ujścia tego potoku do zbiornika Krajskie uniemożliwia domykanie się klap w przepuście, co może spowodować wdarcie się wód wezbraniowych na teren zbiornika Oko, z możliwością rozmycia wału, zalania wsi. Zgłaszano potrzebę usunięcia powalonych drzew i umożliwienie dojścia do przepustów, przez usunięcie szuwarów. Omówiono możliwość usunięcia nadmiaru osadów z ujścia Bachówki i przeciwdziałanie dalszemu zamulaniu Krajskiego przez utworzenie na terasie zalewowej Bachówki tzw. pułapek sedymentacyjnych, obniżen terenu wymuszających osadzanie się niesionego materiału przed obszarem morfologicznego starorzecza.

Problem wyczyszczenia dopływów i oczyszczenia urządzeń hydrotechnicznych dodatkowo komplikuje kwestia własności tego terenu przez Skarb Państwa. Zgłoszono, że Małopolski Zarząd Melioracji Wodnej planuje dalsze powiększenie/podniesienie korony wałów, co mogłoby być połączone z remontem przepustu Oko/Krajskie.

W dyskusji poruszono obecność obcych gatunków ryb w zbiorniku, szczególnie tołpygi obecnej w Krajskim, która jest gatunkiem roznoszącym larwy inwazyjnego gatunku małża, szczeżui chińskiej. Koło Wędkarskie zapewniło, że nie zarybia Wiślisk obcymi gatunkami, natomiast uciekają one z hodowli stawowych w czasie wezbrań, a ponieważ Krajskie jest otwarte do Wisły, skolonizowały ten zbiornik.

Rozważano kwestię wpisania w Standardowym Formularzu Danych (SDF) występowania na tym obszarze traszki grzebieniastej, gatunku Natura 2000. Problem polega na tym, że pomimo kilkakrotnych badań tego terenu przez różne zespoły herpetologów nie udało się potwierdzić jej występowania. Jest możliwe, że w związku z występowaniem naturalnych wahań liczebności traszek, gatunek ten został ujęty przez Wojewódzki Zespół Specjalistyczny w SDF, natomiast z przyczyn naturalnych gatunek ten ustąpił. Jak zwrócił uwagę Koordynator planu, obecne siedlisko Wiślisk nie jest odpowiednie dla płazów

ogoniastych, w związku z czym gatunek ten powinien być raczej usunięty z listy gatunków będących przedmiotem ochrony na tym obszarze.

T. Zając i K. Ciężak z Towarzystwa na rzecz Ziemi krótko omówili kwestię uporządkowania brzegów zbiorników, które obrastają samowolnymi wiatami i urządzeniami, konstruowanymi przez wędkarzy, niestety często z naruszeniem naturalnego stanu brzegów. Temat ten postanowiono podjąć w czasie wizji terenowej.

Omówiono również kwestię usunięcia topól mieszańcowych z północnej części zbiornika Miejsce. Eksploatacja drzew na starorzeczu Miejsce przez właściciela terenu jest możliwa za zgodą gminy. Właścicielem gruntu jest tu Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie. W odniesieniu do zadrzewień rozważano możliwość włączenia w granice obszaru lasu rosnącego na stożku napływowym Łowiczanki, jednak kwestię tę pozostawiono do rozstrzygnięcia na etapie analizy pełnej dokumentacji i po wizji terenowej.

Spśród potencjalnych problemów wymieniono plany wybudowania żwirowni we wnętrzu zakola. Niestety, przedstawiciele inwestora nie byli obecni na spotkaniu. Wymieniono zakłady przeróbcze i transport jako główne zagrożenia ze strony żwirowni. Realizację tego przedsięwzięcia uznano za mało prawdopodobną, bowiem po przekazaniu terenu wnętrza starorzecza gminie Spytkowice z gminy Alwernia, może pojawić się problem z wydaną już koncesją dla żwirowni, bowiem wydana ona była przez wcześniejszego administratora terenu, gminę Alwernia. Pozostaje problem uaktualnienia "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy" wobec zmiany granic, w odniesieniu do terenu wnętrza zakola.

Ustalono, że odbędą się jeszcze dwa spotkania, następne w Spytkowicach, połączone z wizją w terenie. Ustalono również, że spotkania będą odbywały się w porze przedpołudniowej, jako wygodniejszej dla zainteresowanych osób. Na następnym spotkaniu postanowiono omówić projekt planowanej żwirowni oraz wyniki poszukiwań źródłowych informacji o traszce grzebieniastej.

Protokół ze spotkania sporządziła: Anna Lipińska